

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie houdende technische aanpassingen en aanpassingen met het oog op de bescherming van persoonsgegevens en het Wetboek van vennootschappen en verenigingen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna “mediadecreet”). Het bevat zowel inhoudelijke als technische aanpassingen, onder meer ten gevolge van de Algemene Verordening Gegevensbescherming als het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Via deze nota wordt het decreet – na advies van de Raad van State – voorgelegd voor definitieve goedkeuring.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Verwezen wordt naar de eerdere principiële goedkeuringen (VR 2023 2909 DOC.1253 en VR 2023 1512 DOC.1780).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering gaf haar tweede principiële goedkeuring aan dit dossier op 15 december 2023 (VR 2023 1512 DOC.1780).

De Raad van State afdeling Wetgeving verleende advies nr. 75.150/3 op dd. 13 februari 2024.

Advies van de Raad van State afdeling Wetgeving

Conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december waarmee dit dossier een tweede maal principiële werd goedgekeurd, werd op 18 december 2023 aan de Raad van State advies gevraagd over dit voorontwerp van decreet. De Raad bracht haar advies nr. 75.150/3 uit op 13 februari 2024.

Inzake de verwerking van persoonsgegevens merkt de Raad onder punt 3 het volgende op:

- Inzake de verwerking van persoonsgegevens door Audit Vlaanderen merkt de Raad van State op dat de bepaling van art. 33, §1/3 die stelt dat de verwerking van persoonsgegevens betrekking heeft “op alle categorieën van persoonsgegevens, met inbegrip van persoonsgegevens als vermeld in artikel 9, en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming, die voorkomen in de gegevens, informatie en documenten die verwerkt worden bij de uitvoering van de taken, vermeld in paragraaf 1” te algemeen verwoord is en meer moet worden afgebakend.
Repliek: Hier kan niet worden op ingegaan. Het is niet mogelijk om een exhaustieve lijst op te stellen van (categorieën van) persoonsgegevens die Audit Vlaanderen ontvangt en/of verwerkt in het kader van het uitvoeren van een (forensische) audit, aangezien Audit Vlaanderen niet weet wat ze (zullen) moeten onderzoeken en verwerken, en welke persoonsgegevens ze daarbij zullen aantreffen/verwerken. In dit verband kan ook verwezen worden naar het Bestuursdecreet en meer bepaald de afdeling Klokkenluiden (artikel III.60/1 Bestuursdecreet e.v.), wat (ook) van toepassing is op VRT en waar “melders” iedere vorm van “informatie over inbreuken” moeten kunnen overmaken aan Audit Vlaanderen. Een beperking zetten op die informatie, door de categorieën van persoonsgegevens af te bakenen, houdt een uitholling in op het gebied van wat via klokkenluiden kan gemeld worden en onrechtstreeks wat Audit Vlaanderen zou kunnen onderzoeken.
- Inzake de bewaartermijnen voorzien in art. 237/28, vierde lid, art. 237/29, vierde lid en 237/30, vierde lid stelt de Raad dat de parafrasering van de AVG niet volstaat en dat uitdrukkelijk maximale bewaartermijnen moeten worden bepaald, dan wel elementen voorhanden moeten zijn op basis waarvan de bewaartermijn kan worden bepaald.
Repliek: Het definiëren van een vaste maximumtermijn is niet opportuun omdat authenticatiesystemen voor leeftijd niet met zekerheid in duurtijd kunnen bepaald worden. Dit kan immers zowel onbepaald zijn in duur – tot de persoon zich bij wijze van spreken uitschrijft voor een dienst nadat hij zich ingeschreven heeft – dan wel enkel voor de beperkte duur van toegang van een dienst. Het is aan de betrokken verwerkingsverantwoordelijken – met name de televisieomroeporganisaties – om te verzekeren dat zij de gegevens niet langer bijhouden dan strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de instrumenten voor leeftijdscontrole of andere technische maatregelen. Door het opnemen van deze vereiste wordt de maximale bewaartermijn in de praktijk weldegelijk voldoende beperkt.
- De Raad stelt dat de categorieën van personen die toegang hebben tot persoonsgegevens duidelijker moeten worden bepaald.
Repliek: Het advies wordt op dit punt niet gevolgd omdat de Vlaamse Regering van mening is dat de categorieën van ontvangers niet gelijk staan met de categorieën van personen die toegang hebben tot de gegevens. Het is dan ook – rekening houdende met art. 5.1 van de AVG die dit niet vereist – niet opportuun de personen die toegang hebben te bepalen.

Bij het onderzoek van de tekst merkt de Raad het volgende op:

- De Raad merkt op dat in de inleidende zin van artikel 2 van het voorontwerp moet worden geschreven: “laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024”. De Raad geeft mee dat deze opmerking ook geldt voor de inleidende zin van artikel 57 van het voorontwerp.
Repliek: De tekst werd aangepast, omdat tijdens de adviesfase voor de Raad van State het mediadecreet inderdaad nog gewijzigd werd via decreetswijziging van 26 januari 2024.
- De Raad merkt op dat artikel 10, 1°, van het voorontwerp in artikel 12, § 1, eerste zin, van het Mediadecreet een zinsnede toevoegt na het woord “heeft”, maar dat dat woord niet voorkomt in de huidige bepaling.
Repliek: Er is inderdaad sprake van een materiële vergissing. Deze toevoeging moet gebeuren in artikel 13 van het Mediadecreet. De tekst werd aangepast.
- De Raad verwijst met betrekking tot de activiteiten van de interne auditdienst van de VRT naar een eerder advies 65.697/3 van de Raad over het “ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 190 van het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de

decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)”, zonder verdere uitleg.

Repliek: Verwezen kan worden naar het dossier waarmee dit ontwerp van besluit werd goedgekeurd (VR 2019 1907 DOC.1044) en wat toen in antwoord op het advies van de Raad van State werd gegeven.

- De Raad vraagt dat bij het bepalen van de bewaartijd van de persoonsgegevens deze evenredig moet worden beoordeeld t.a.v. het doeleinde waarvoor de gegevens moeten worden verwerkt. De Raad geeft aan dat kan ingestemd worden met de volgende verklaring van de gemachtigde: *“Die uiterlijke bewaartermijn, tot 15 jaar na afloop van de taken van Audit Vlaanderen, conformeert met bewaartermijnen in het Informatiebeheersplan (IBP) van Audit Vlaanderen, die van toepassing zijn op forensische audits. Een forensisch auditdossier dat afgerond is, kan naar het Openbaar Ministerie gestuurd worden. Als er vervolgens activiteiten onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter ondernomen worden, blijkt het niet onrealistisch te zijn dat, in voorkomend geval, het jaren kan duren vooraleer het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter bij Audit Vlaanderen de (indertijd) aangewende dossierstukken opvoert. Daarentegen kunnen forensische auditdossiers die afgerond zijn ook leiden tot gerechtelijke dagvaarding van Audit Vlaanderen (vanwege een persoon/personen die het voorwerp uitmaakt/uitmaken van een forensische audit), ten gevolge van een claim voor geleden schade naar aanleiding van de forensische audit. Audit Vlaanderen dient uiteraard steeds in de mogelijkheid te blijven om zich op basis van de (indertijd) aangewende dossierstukken te verdedigen tegen dergelijke claims. Hiermee rekening houdend lijkt het redelijk te zijn om de uiterlijke bewaartermijn, tot 15 jaar na afloop van de taken van Audit Vlaanderen, op te nemen in het ontworpen artikel 33, §1/4, Mediadecreet. Opstellers wensen in deze context te benadrukken dat de opgenomen termijn van 15 jaar een maximumtermijn betreft. Binnen deze maximale bewaartermijn is het steeds aan de verwerkingsverantwoordelijke (in casu Audit Vlaanderen) om de concrete bewaartermijn te bepalen en aan te houden, rekening houdend met de principes van de AVG, en meer bepaald met de principes van ‘minimale gegevensverwerking’ en ‘opslagbeperking’ zoals gewaarborgd door artikelen 5.1, c) en 5.1, e) AVG.”.* Bijgevolg is er geen tekstwijziging nodig.
- De Raad stelt vast dat artikel 56 van het voorontwerp dat voorziet in de mogelijkheid dat de leden van de kamers van de VRM aanblijven tot een nieuwe leden worden benoemd geen eindtermijn bevat, waardoor deze leden onbeperkt zouden kunnen aanblijven.
Repliek: Het artikel wordt aangepast waardoor leden van de kamers maximaal 6 maanden aan kunnen blijven (tot een nieuw besluit wordt genomen). Met deze aanpassing kon de Raad instemmen.
- De Raad stelde vast dat het ontworpen artikel 237/15, § 2, tweede en derde lid, van het Mediadecreet de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het opstellen van een lijst met aanbieders van videoplatformdiensten als vermeld in artikel 176/3, § 7, van het Mediadecreet beperkt tot natuurlijke personen die videoplatformdiensten aanbieden en in het kader van het behandelen van klachten over videoplatformdiensten als vermeld in artikel 176/8, tweede lid, tot natuurlijke personen die een klacht willen uiten over aanbieders van videoplatformdiensten. Wat betreft de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de verwerking van kennisgevingen over het aanbieden van videoplatformdiensten als vermeld in artikel 176/2 van het Mediadecreet, worden evenwel ook de contactpersonen, bestuurders, aandeelhouders, oprichters en personeelsleden opgesomd van rechtspersonen die videoplatformdiensten aanbieden (zie het ontworpen artikel 237/15, § 2, eerste lid, van het Mediadecreet).
Repliek: De tekst van het wijzigingsdecreet wordt aangepast zodat de categorieën van betrokkenen in het ontworpen tweede lid en derde lid van artikel 237/15, § 2, van het Mediadecreet uitgebreid worden tot identificeerbare natuurlijke personen van rechtspersonen of

eenmanszaken, naar analogie met het ontworpen artikel 237/15, § 2, eerste lid, van het Mediadecreet. Met deze tekstwijziging kon de Raad instemmen.

- De Raad stelt vast dat het ontworpen artikel 237/15, § 3, eerste lid, 5°, van het Mediadecreet bepaalt dat de verwerking van persoonsgegevens betrekking heeft op “gegevens die toelaten te bepalen of de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor de aanbieder van videoplatformdiensten”. De Raad suggereert om, aangezien het een lokalisatiecriterium betreft, de passage uit de memorie van toelichting waaruit blijkt wat er met deze gegevens bedoeld wordt op te nemen in de tekst van het decreet.

Repliek: Het opnemen van de passage uit de memorie van toelichting in de tekst van het decreet zelf komt de leesbaarheid van het decreet niet ten goede, te meer de uitleg vrij omstandig is. De bepaling zoals opgenomen in het ontworpen artikel 237/15, § 3, eerste lid, 5° is voldoende duidelijk.

- De Raad geeft aan dat het ontworpen artikel 237/27, § 4, tweede lid, van het Mediadecreet bepaalt dat de persoonsgegevens die verwerkt zijn in het kader van het archiveren van het aanbod van de VRT in overeenstemming met artikel 89 AVG permanent kunnen worden bewaard met het oog op archivering in het algemeen belang. Voor zover het effectief enkel gaat over audiovisuele inhoud en de ermee samenhangende metadata kan de Raad instemmen met de volgende toelichting hieromtrent van de gemachtigde: *“Zoals uiteengezet in de ontwerptekst bewaart VRT de genoemde persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang in het kader van het archiveren van haar aanbod. Deze verwerkingshandelingen hebben betrekking op het kunnen bewaren en ontsluiten van haar audiovisueel archief. Het gaat om de persoonsgegevens die verwerkt zijn in de audiovisuele content die gearchiveerd wordt en, in voorkomend geval, bepaalde metadatering daaromtrent. Om haar publieke opdracht ten volle te kunnen vervullen, moet VRT haar toegang tot dit rijk archief, dat deel uitmaakt van het Vlaamse audiovisuele erfgoed, kunnen verzekeren. Aangezien VRT een belangrijke, actieve rol speelt bij de conservering, digitalisering en annotatie van dit waardevol, historische erfgoed, beroept zij zich voor het genoemde verwerkingsdoeleinde op de archivering in het algemeen belang. Dergelijke archivering draagt immers bij tot de identiteit van de Vlaamse cultuur waarnaar wordt gerefereerd in artikel 6, §2 Mediadecreet.”*

Repliek: Deze toelichting werd in de memorie van toelichting bij het hernummerde artikel 98 van het voorontwerp opgenomen.

- De Raad merkt op dat gelet op de beperkte impact niets belet dat het aan te nemen decreet in werking treedt volgens de gangbare termijn van inwerkingstreding.

Repliek: Het advies van de Raad wordt gevolgd en het artikel 109 (voor de hernummering) wordt geschrapt.

Andere wijzigingen

In artikel 2 van het Mediadecreet wordt de definitie van videoplatformdienst aangepast in die zin dat platformen die enkel auditieve content aanbieden niet als videoplatformdiensten gekwalificeerd kunnen worden en niet aan de bijbehorende verplichtingen onderworpen zijn.

Het decreet van 26 januari 2024 tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie tot gedeeltelijke uitvoering van de digitaledienstenverordening werd gepubliceerd op 6 februari 2024. Dit wijzigingsdecreet heeft ook gevolgen op het gebied van bescherming van persoonsgegevens. Bijgevolg wordt in voorliggend wijzigingsdecreet een bepaling opgenomen die de verwerking van persoonsgegevens door de VRM regelt in het kader van de uitoefening van zijn nieuwe bevoegdheden bij de toepassing, de uitvoering en het toezicht op de digitaledienstenverordening, zoals het behandelen van de in artikel 53 van de digitaledienstenverordening bedoelde klachten of van de in de artikelen 21, 22 en 40 van de digitaledienstenverordening bedoelde verzoeken. Het decreet en de memorie werden op dat punt aangepast via een nieuw wijzigingsartikel 92 dat een nieuw bijkomend artikel 237/25 invoegt.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Verwezen wordt naar de eerdere principiële goedkeuringen (VR 2023 2909 DOC.1253 en VR 2023 1512 DOC.1780).

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Verwezen wordt naar de eerdere principiële goedkeuringen (VR 2023 2909 DOC.1253 en VR 2023 1512 DOC.1780).

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Verwezen wordt naar de nota aan de Vlaamse Regering d.d. 29 september 2023 (VR 2023 2909 DOC.1253/1BIS).

B. ESR-TOETS

Verwezen wordt naar de nota aan de Vlaamse Regering d.d. 29 september 2023 (VR 2023 2909 DOC.1253/1BIS).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Verwezen wordt naar de nota aan de Vlaamse Regering d.d. 29 september 2023 (VR 2023 2909 DOC.1253/1BIS).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Verwezen wordt naar de nota aan de Vlaamse Regering d.d. 29 september 2023 (VR 2023 2909 DOC.1253/1BIS).

4 VERDER TRAJECT

Na deze definitieve goedkeuring wordt het ingediend als ontwerp bij het Vlaams Parlement.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding te gelasten dit ontwerp van decreet in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

Benjamin DALLE

Bijlagen:

- Voorontwerp van decreet;
- Memorie van toelichting;
- Advies Raad van State nr. 75.150/3.